

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-825

16.11.2023

DARAG DEUTSCHLAND AG

Bygning - innbo (kombinert)

Museskader – plutselig – for sent meldt? – fal. § 8-5.

Sikrede oppdaget museskade i forbindelse med oppussing av stue/kjøkken i utleieleilighet i desember 2022. Sikrede meldte skaden til foretaket som avslo kravet under henvisning til at sikrede hadde kunnskap om mus i boligen allerede i 2020 da leietakerne hadde varslet om muselyder. Foretaket anførte videre at museskader ikke var å anse som plutselige og uforutsette skader. Sikrede var uenig og viste til at skaden først ble oppdaget i desember 2022, og at han ikke visste at det var museskader i boligen forut for dette. Nemnda kom til at kravet om "plutselig" ikke kunne anvendes for museskader. Nemnda kom videre til at meldefristen ikke var oversittet da sikrede først ved utskiftingen av laminatgulvet fikk positiv kunnskap om de faktiske omstendighetene som begrunnet kravet.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade som følge av mus.

Sikredes forsikring omfatter:

3.5 Skade forårsaket av dyr

Plutselig og uforutsette skader forårsaket av dyr. Skade forårsaket av andre dyr enn stokkmaur, husbukk, stripet borebille. For skader forårsaket av disse samt bekjempelse av veggedyr og kakerlakker, må tilleggsdekning for sopp og råte være tegnet.

Unntatt:

- Skader som bare virker skjemmende på bygningens utseende

Sikrede oppdaget museekskrementer i isolasjonen i desember 2022 i forbindelse med oppussing av stue/kjøkken i utleieleiligheten. Han meldte opprinnelig museskaden 2.1.23 til sitt nåværende foretak som avslo kravet den 27.1.23 fordi skaden hadde oppstått før han tegnet forsikring hos dem.

Sikrede meldte deretter skaden 1.2.23 til foretaket hvor han hadde forsikring fra 4.2.18 til 19.5.21:

Vi har oppdaget skader i isolasjonen i gulvet i utleieenheten i førsteetasjen. Dette ble oppdaget som en følgeskade av at vi skulle pusse opp rommet. Rommet er i dag brukt som stue/kjøkken.

Tidligere leietaker (som flyttet ut høsten 2021) har hørt mus i taket på stue og på soverom. Det har ikke vært sett mus i oppholdsarealene (det er kun hørt mus i vegg/tak) Når vi fikk vite om dette startet vi straks å undersøke hvor musa kunne komme inn. Vi oppdaget at det var dårlige museband i front av bygget (de gamle musebandene fra 1978 var rustet/eiret bort), vi la da inne musebørst ("flaskekost") i alle tenkelige åpninger mellom mur og panel, la ut gift og ryddet slik at det var vanskeligere for mus å komme inn. Inntil vi bytte panel (etterisolerte) og la ny panel med nye museband sommeren 2021 har leietaker innimellom hørt mus i veggene. Etter dette arbeidet har det ikke vært hørt lyder eller vært andre tegn til mus i huset.

Det har vært en utpreget lukt i leiligheta, vi har trodd det har kommet fra et skap i kjøkkenet. Nå som kjøkkenet er borte er det fortsatt lukt i leiligheta, lukta ble verre når vi åpnet gulvet og isolasjonen med

museeksremitter ble funnet. Den siste måneden har vinduene stått åpen til kontinuerlig lufting, det er da mindre lukt, men fagmann fra P... kommenterte at det luktet mus i rommene.

...

Foretaket vurderte saken på bakgrunn av befaringsrapporter, innhentet av sikredes nåværende foretak.

P.N.S. var på befarings 12.1.23 og anga følgende i sin skaderapport:

Årsak til skadedyr i boligen: (årsaksbeskrivelse - tidsangivelse – ytre påvirkninger - tilstand skadet bygningsdel)

Det er uvist hvor dem har kommet seg inn, men det er store skader (se bilder). Det er montert musebånd på huset. Det har vært mus i huset siden 2020 da leieboer har hørt lyder. Det er mest sannsynlig ikke mere aktivitet av levende individer lengre, men skadene er store. Tilstand skadet bygningsdel er dårlig.

Anbefaling / iverksatte tiltak - skadedyrbekjemper:

FT har åpnet gulvet i stuen selv. Det viktigste tiltaket man kan gjøre for å redusere problemer med mus innendørs er å hindre dyrene i å komme inn. En bekjempelse som gjennomføres uten først å utføre sikring vil bare medføre at nye problemer oppstår neste høst når dyr trekker inn i huset på nytt. For å sikre et hus mot mus må alle åpninger større 6 mm stenges. Kjellervinduer må være hele og ventilasjonsåpninger bør sikres med kraftig metallnetting. Dører må slutte tett til karmen, og på steder som er spesielt utsatt for gnagere kan metallbeslag festes nederst på dørene for å hindre at dyrene gnager seg gjennom. Alle vegger må være fri for hull og sprekker. Rørgjennomføringer sikres med betong, spesiallaget tettepasta eller galvaniserte plater. Kjellergulv bør være støpt.

...

T.T.A. var på befarings 20.01.23. Av skaderapporten fremkom:

Skadeårsak

Hendelsesforløp:

Det har oppstått skade som følge av inntrengning av mus i gulv i kjelleretasje i utleieleilighet. Musene har sannsynlig kommet inn via utetthet i front av boligen og ført til skade på isolasjon i gulv i stue/kjøkken i utleieleilighet. Skade ble oppdaget ved utskifting av laminatgulv desember 2022. Gulvkonstruksjon ble da åpnet og det ble da funnet mye ekskrementer, bol og gangveier i gulvisolasjon. FT iverksatte ytterligere riving av gulv og på befarings tidspunktet var ca halvparten av gulvet åpnet. Det er også sannsynlig at resterende gulvisolasjon i rommet er berørt. Leieboer har i 2020 og 2021 meldt fra om lyder i vegg og himling i stue/kjøkken samt på soverom, men det har i tiden etter dette ikke blitt sett mus eller annen tegn på skade. Det ble i 2021 utført etterisolering på boligen. Det ble da utskiftet kledning samt det ble montert nye musebånd, da de gamle stort sett var rustet opp ifølge FT. Det er å anta at ved montering av nytt musebånd er inngangsvei for mus avgrenset og derav har det sannsynlig ikke vært nye individer i boligen siden da.

...

Foretaket avsto kravet i e-post den 10.3.23:

Det er opplyst at leietaker hørte mus i huset allerede høsten 2020 og at dere sikret huset med musebånd. Det er ikke registrert skade hos oss i forbindelse med denne oppdagelsen.

Både i forsikringsbevis, generelle vilkår og i Forsikringsavtaleloven er det informert om frist for å melde skade. I FAL står det som følger:

§ 8-5. (frist for å gi melding om forsikringstilfellet og for å foreta rettslige skritt)

Sikrede mister retten til erstatning dersom kravet ikke er meldt til forsikringsforetaket innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner det.

I ditt tilfellet ble ikke skaden meldt oss innen 1 år etter at den oppstod.

Vi kan ikke erstatte denne skaden.

Sikrede klaget 15.3.2 og påpekte at skaden først ble oppdaget ved renovering av stuen i desember 2022. Foretaket opprettholdt sitt standpunkt den 21.3.23, og sikrede meldte saken inn for Finansklagenemnda den 28.5.23.

Sikrede krever erstatning for museskader i boligen. Han oppdaget museskade i gulvisolasjonen desember 2022. Sikrede hadde ikke mulighet til å vite at den ene musen som ble hørt i taket var en del av en større koloni i gulvet og gjorde forbedringer for å holde mus ute. Det kan ikke kreves at sikrede skal melde enhver hendelse i huset som muligens kan føre til skade til foretaket.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at skaden ikke er dekket under forsikringen. Sikrede fikk kunnskap om mus i boligen allerede i 2020, uten at foretaket ble kontaktet. Skaden ble dermed meldt for sent til foretaket. Ekskrementer, bol og gangveier kan heller ikke regnes som plutselig og uforutsette skader. Museskadene ble oppdaget i forbindelse med oppussing, og det må gjøres fradrag for kostnader slikt arbeid medfører.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skader i bolig pga. mus.

Sikrede krever erstatning for ekskrementer, bol og gangveier i gulvisolasjon. Foretaket anfører at dette ikke er "plutselig og uforutsette" skader som dekkes av forsikringen.

Sikredes forsikring omfatter "Plutselig og uforutsette skader forårsaket av dyr". Begrepet "plutselig" er ikke definert i vilkårene, men nemnda har i langvarig praksis lagt til grunn at skade som har utviklet seg gjennom én dag er "plutselig", jf. bl.a. FinKN 2021-853, 2020-654 og 2017-375. Begrepet plutselig blir imidlertid vanskelig ved skade som følge av mus, jf. FinKN 2023-414:

Nemnda peker på at kravet om "plutselig" skade er vanskelig når det gjelder skade som skyldes mus, som normalt pågår via museangrep over en lengre periode, og meningsløst når det gjelder lukt, som alltid vil ta litt tid for å oppstå. Nemnda viser her til FinKN 2023-191, som gjaldt samme klausul, og hvor foretaket anførte at skader forårsaket av mus over en ettårs periode måtte regnes som "plutselig". Nemnda mener dette illustrerer problemet med kriteriet "plutselig" for skader voldt av mus. Kriteriet "plutselig" for slike skader medfører i realiteten at man ikke har noen dekning. Det blir da direkte villedende å si at forsikringen omfatter "skade som skyldes dyr", herunder mus. Skal denne dekningen gi noen mening, mener nemnda man må se bort fra kriteriet "plutselig" for denne skadetypen, jf. også FinKN 2023-191.

Ut fra dette kan kravet om "plutselig" ikke anvendes for museskader.

Foretaket anfører videre at sikrede hadde kunnskap om museproblemet i over ett år, og at meldefristen derfor er oversittet, jf. fal. § 8-5 første ledd. Sikrede bestrider dette og hevder at skaden først ble oppdaget da utleieenheten i førsteetasje skulle pusses opp i desember 2022.

Etter fal. § 8-5 første ledd taper sikrede retten til erstatning dersom "kravet ikke er meldt til foretaket innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet".

Meldefristen begynner å løpe når sikrede får "kunnskap" om de forhold som begrunner kravet mot foretaket. Det er ikke tilstrekkelig at sikrede burde hatt slik kunnskap. Kravet mot foretaket oppstår når det foreligger et forsikringstilfelle. Når forsikringstilfellet er en skade, vil skaden være det forholdet som begrunner kravet.

Spørsmålet blir dermed når sikrede fikk kunnskap om skader forårsaket av mus.

Sikrede forklarer at leietakeren meldte om muselyder 29.11.20 og 12.9.21, og at et skadedyrfirma ble kontaktet for å avklare tiltak for å forhindre at mus kom inn i huset. Det ble ikke observert mus i oppholdsarealene, men de oppdaget at de gamle musebåndene fra 1978 var rustet bort, og det ble derfor lagt ut musebørster og gift. Etter at sikrede byttet panel og la inn nye musebånd

sommeren 2021, er det ikke blitt registrert lyder eller andre tegn til mus i huset, og museskadene ble først oppdaget ved utskiftning av laminatgulvet i utleieleiligheten desember 2022.

Forklaringen er i samsvar med de fremlagte besiktelsesrapportene fra P.N.S. og T.T.A. I rapporten fra T.T.A. uttaler takstmannen at "Leieboer har i 2020 og 2021 meldt fra om lyder i vegg og himling i stue/ kjøkken samt på soverom, men det har i tiden etter dette ikke blitt sett mus eller annen tegn på skade". I rapporten bekrefter takstmannen at det i 2021 ble utført etterisolering med utskiftning av kledning og montering av nye musebånd, og at det på befaringstidspunktet "er ingen tegn til aktivitet eller lukt som følge av mus".

Nemnda forstår dette slik at sikrede ble informert om muselyder vinteren 2020. Muselyder gir imidlertid ikke noe grunnlag for et krav mot selskapet. Sikrede må ha kunnskap om skade som følge av musene for at meldefristen begynner å løpe. Det ble ikke funnet skader etter sikring av huset høsten 2021, og det ble på befaringstidspunktet heller ikke registrert aktivitet eller lukt som følge av mus. Skaden ble oppdaget ved utskiftning av laminatgulv desember 2022, og det var først på dette tidspunktet sikrede fikk positiv kunnskap om de faktiske omstendighetene som begrunner kravet. Meldefristen begynte derfor å løpe på dette tidspunktet, jf. for så vidt også FinKN 2022-3.

Dette innebærer at ettårsfristen først utløper desember 2023. Det er på det rene at den første formelle henvendelsen til foretaket skjedde 1.2.23. Ettårsfristen er dermed overholdt.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).